

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

30. An amasius teneatur impedire foeminam, ne abortiatur, aliter incurrat
in censuram, & irregularitatem? Et an Clericus, qui sciens mulierem à se
prægnantem redditam meditari conceptæ ab ea sobolis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

hic est quos ego citavi in p. 4. tract. 2. resol. 8. Sed ibi merito negatviam sententiam probabilem etiam esse putavi. Vnde non deferam hic apponere verba Stephani Baunij in Theol. Moral. tom. 2. tract. 1. 1. quest. 3. 3. ubi sic ait. Hic Quæstioni est hæc agnata, Clericus qui sciens mulierem à se prægnantem reddidit, meditari conceptu ab ea sobolis abortionem, irregularitatem suscipiat, si hanc pro virili non impediatur.

2. Qui affirmantem sequuntur, nituntur his rationibus: prima irregularitatem non effugit, cui cum incumbat ex iustitia, alienæ salutis consulere, eam cum protegendæ esset negligit, sed patris sunt hæc partes, eaque ex iustitia vitam tueri filij. Ergo, &c.

3. Secunda, reus est homicidij, qui causam præbet. Fecit id Clericus, nam imprægnando mulierem, in has eam angustias redegit, ut aut foetum ab illa extingui, aut famæ suæ iacturam pati esset necesse, in irregularitatem ergo incidit Clericus pueri pater, si ejus ejectionem non impediatur; sic sentiunt Portel. in dub. reg. ver. Abortus num. 14. Layman lib. 3. sect. 3. tract. 3. part. 3. cap. 4. num. 7. Avila part. 7. disput. 6. sect. 2. dubitat. 7. concl. 2.

4. In negantium partes qui sunt transgressi Turrian. de Conf. lib. 9. disp. 63. dub. 3. Hurtad. de irregularit. disp. 2. diff. 9. num. 34. principij nituntur oppositis, nempe nec patri necessitatem ullam esse lege iustitiæ impostam, tuendi filij, sed pietatis paternique officij, quæ est opinio Lessij, lib. 2. cap. 9. dub. 13. num. 94. nec qui ex iustitia patrociniū ac defensionem debent alteri, si vim ei fieri non impediatur, aut vitam adimij, irregulares esse.

5. Vtraque sententia probabilis, prior tamen præ posteriori, quod assensum habeat Patrum, ac probationem, in can. inferenda, qui est Ambrosij 3. q. 3. bis verbis: lib. 1. de officiis, c. 36. Qui non repellit à locio injuriam cum potest, tam est in vitio, quam ille qui facit, & in can. qui sequitur, qui est Anastasij & Damiani: nec enim caret scrupulo societatis occultæ, qui manifesto facinori desinit obviare, & in can. extremo ead. q. & causa, qui est D. Aug. in Psal. 81. Qui desinit obviare cum potest consentit. Hucusque Baunius. Recognosce me ipsum loco citato, à quo multa desumpta Baunius; & novissimè nostram sententiam tanquam probabilem me citato admittit Eminentiſſ. Lugo de iust. tom. 1. disp. 10. sect. 11. num. 222. quia Amatus in tali casu non concurret nec cooperatur ullo modo positivo, sed solum merè negativè non defendendo quem defendere tenebatur; irregularitas autem solum incurritur propter cooperationem positivam: ergo, &c. Vnde non est audiendus Portel in dub. Reg. ver. Abort. num. 14. asserens Patrem foetus animati incurtere irregularitatem, cui mater dixit se velle procurare abortum si solum taceat.

RESOL. XXXI.

An qui propinat remedia sterilitatis mulieri, ut impotens fiat ad generandum, incurrat in censuram, Bulla Sixti V?

Sed difficultas est in terminis Bullæ Sixti V. ante correctionem Gregorianam, an incidebant in censuram, qui porrigebant remedia sterilitatis alicui viro?

Et quomodo hodie damnetur hic casus? Ex p. 7. tract. 5. Resol. 12.

§. 1. Respondeo negativè, quia in hoc Gregorius XIV. corripuit Bullam Sixti V. & ideo Machadus de perfect. Confess. tom. 1. lib. 2. part. 3. tract. 17. num. 1. sic ait: [De] pue Gregorio XIV. por ottra especial constitucion moderò la de Sixto V. particular-

mente en dos casos. Lo primero, en quanto à lo que por Sixto V. se avia dispuesto, de que incurriesen en las penas referidas, aunque la criatura no estuviese animada, & quando se diese solamente bebida, & otro remedio para no concebir, & hazerle steril la muger; cuyas penas dexa à la disposicion de los sagrados Canones, y Concilio Tridentino. Et paulo post num. 4. Conforme à lo qual, el que en estos tiempos diese algun remedio para esterilidad & para no concebir: ni quedaria descomulgado, ni irregular.] Ita ille cui etiam adde Portel. in dubijs reg. ver. Abortus, num. 4.

2. Sed hic oritur difficultas, an in terminis Bullæ Sixti V. ante correctionem Gregorianam incidebat in censuram, si quis porrigebat remedium sterilitatis alicui viro? & affirmativam sententiam tenet Petrus Gregor. in syntag. jur. p. 3. lib. 36. cap. 15. num. 10. sed prius negativam sententiam tenebat, quia Sixtus V. in Bulla expressè dicat prægnantes mulieres; sed pœnæ non sunt extendendæ extra casum, ergo. Et ideo nostram sententiam tenet Villalobos in Summ. tom. 1. tract. 12. diff. 14. num. 2. & Scottia in Bull. Pontif. Epist. 146. Theore. 177. Sayrus de Conf. lib. 3. cap. 35. num. 27. Damnatur tamen hic casus in cap. si aliquis, extra de homicid. vol. ubi ex Concilio Vvornatiensi dicitur teneri, ut homicidam, qui homini, & mulieri aliquid fecerit, vel dederit ad potandum, ut non possit generare, aut concipere, aut nasci soboles.

RESOL. XXXII.

An femina, quæ post coitum mingit, vel digitis semen ejicit, dicatur procurare abortum, ita ut incidat in penas?

Et an talis femina non peccet mortaliter ex se, sed solum ex conscientia erronea, quatenus putat hoc conducere ad non concipiendum?

Et an peccet mulier vi oppressa, si post coitum statim semen ejiciat? Ex part. 7. tract. 5. Resol. 31.

§. 1. Respondeo negativè cum Bordonio in Consilijs Regul. res. 45. q. 1. num. 1. ubi sic ait. Floron. dixit abortum procurari, quando post copulam, impeditur ne foetus concipiatur, procurando, ut femina sterilis efficiatur; sed ego puto ejectionem semen statim post copulam mingendo, vel digitis ejiciendo non dici abortum, sed tunc solum cum est conceptum semen, hoc est, inceptum fieri foetus in loco suo naturali per organisationem licet imperfectam, simplex enim ejectionis seminis quatenus adhuc tale est formaliter abortus non est. Ita Bordonius. Dicendum est etiam talem feminam non peccare mortaliter de se, sed solum ex conscientia erronea, quatenus putat hoc conducere ad non concipiendum, ut ex multis docet Marchell. tract. de cas. reser. disput. 2. cap. 3. diff. 4. num. 24. Licet contrarium videatur docere Marchap. in resol. Pap. 1. cap. 6. quest. 21. ubi tamq̃ admittit non peccare mulierem vi oppressam si post coitum statim semen ejiciat, quia hoc est defendere se contra invasionem injustam, quæ invasio censetur adhuc moraliter perdurare in femine illius qui oppressa. Neque hic casus erit his temporibus extraordinarius, cum passim milites mulieres opprimant.

Sup. hoc in tom. 2. rr. 6. lege doct. Resol. 2. &c.

Sup. hoc in tom. 2. rr. 6. Resol. 41. & in alio ver. ejus primæ not.

RESOL. XXXIII.

An vir vel femina qui in actu carnali retrahunt se à seminis emissionem, vel receptionem in vase debito causa generationis impedienda, incurram in hanc censuram?

Et